

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	29 maart 2021
Agendapunt	06 Voorlopige jaarstukken 2020 / ontwerpbegroting 2022 / geactualiseerde begroting 2021 AB20210329-06
Portefeuillehouder AB	De heer Naafs
Directielid	De heer Van 't Hoog
Bijlage(n)	A. Voorlopige jaarstukken 2020 B. Ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021 C. Zienswijzen kadernota 2022

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

ten aanzien van de voorlopige jaarstukken 2020:

1. de voorlopige jaarstukken 2020 vast te stellen;
2. in te stemmen met het instellen van het de bestemmingsreserve Hervorming OMS-stelsel (OMS-fonds);
3. in te stemmen met het voorstel voor de bestemming van het resultaat van 2020;

ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022/ geactualiseerde begroting 2021:

4. de geactualiseerde begroting 2021 en de daarin opgenomen bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket 2021 vast te stellen;
5. de ontwerpbegroting 2022 en de daarin opgenomen bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket 2022 vast te stellen;
6. kennis te nemen van de meerjarenraming van de gemeentelijke bijdrage basistakenpakket voor de periode 2022-2025.

Toelichting

1. Voorlopige jaarstukken 2020

Prestaties 2020

2020 was in veel opzichten een bijzonder jaar, maar stond eerst en vooral in het teken van de coronacrisis. In het eerste kwartaal van 2020 heeft de verspreiding van COVID-19 zich in Nederland gemanifesteerd. De veiligheidsregio's hebben het afgelopen jaar een belangrijke bijdrage geleverd aan de coördinatie van de crisisbeheersing. Sinds 12 maart 2020 is de regionale crisisorganisatie actief en sindsdien zijn in samenwerking met de gemeenten en andere partners grote inspanningen geleverd voor het bestrijden van de coronacrisis.

Voor de VRU hebben de ontwikkelingen rond COVID-19 ook organisatorische consequenties gehad. Naast directe inzet van VRU-medewerkers bij de crisisbeheersing, is een bijdrage geleverd aan landelijke voorzieningen en heeft de VRU maatregelen getroffen om te zorgen voor de veiligheid van onze medewerkers (beschermingsmiddelen en handelingsprotocollen) en het borgen continuïteit van de hulpverlening en de bedrijfsvoering. Hierdoor is naast de inzet voor de coronacrisis ook de reguliere taakuitvoering binnen de mogelijkheden van de beperkingen voortgezet en zijn ook weer stappen gezet ten aanzien van de strategische doelstellingen uit het [beleidsplan](#).

In het jaarverslag (bijlage A) wordt per programmaonderdeel een toelichting gegeven op de in 2020 geleverde prestaties. Zoals gebruikelijk wordt ook een beknopt jaaroverzicht 2020 opgesteld in de vorm van een infographic.

Financieel resultaat 2020

Het rekeningresultaat over 2020 bedraagt € 2.511K (ca. 2,6% van de begroting). Dit positieve resultaat is vooral incidenteel van aard. In het jaarverslag is in paragraaf 1.1 een beknopte toelichting op het rekeningresultaat opgenomen. Hierin wordt ook verwezen naar de meer uitgebreide toelichting in de jaarrekening op de financiële afwijkingen.

Instellen OMS-fonds en voorstel bestemming rekeningresultaat 2020

Conform het bij de kadernota 2022 genoemde voornemen, wordt voorgesteld om het positieve rekeningresultaat 2020 grotendeels in te zetten voor het instellen van het OMS-fonds. Het instellen van het OMS-fonds voorkomt een stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van het wegvallen van de OMS-opbrengsten in deze beleidsperiode (tot en met 2023). Het resterende deel (€ 407K) wordt, conform de op 8 juli 2019 vastgestelde spelregels, gestort in de ontwikkel- en egaliseringsreserve. Het voorstel voor de besteding van deze middelen is opgenomen in de geactualiseerde begroting 2021 en betreft uitsluitend activiteiten die doorlopen in 2021.

Tabel 1: voorstel bestemming rekeningresultaat 2020:

Bedragen x € 1.000

Voorstel resultaatbestemming 2020	Bedrag
Storting OMS-fonds	2.104
Storting ontwikkel- en egaliseringsreserve	407
Totaal	2.511

Bestemmingsreserve Hervorming OMS-stelsel (OMS-fonds)

In de kadernota 2022 is toegelicht dat de reeds aangekondigde daling van de OMS-opbrengsten per 2024 zich eerder voordoet dan aanvankelijk werd verwacht. De OMS-opbrengsten zijn een algemeen dekkingsmiddel. Aan de OMS-opbrengsten (€ 1.079K) zijn slechts in zeer beperkte mate directe (beheers)kosten (€ 27K) verbonden. Tegenover het wegvallen van de opbrengsten staat dus voor het grootste deel geen directe besparing op de kosten. Dit is de reden dat het saldo (€ 1.052K) tussen het wegvallen van de opbrengsten en de wegvallende beheerskosten als exogene ontwikkeling per 2022 structureel wordt doorberekend in de gemeentelijke bijdrage. Om te voorkomen dat dit in deze beleidsperiode doorwerkt als verhoging op de gemeentelijke bijdrage wordt voorgesteld om een OMS-fonds te vormen uit het resultaat 2020, waarmee het wegvallen van de opbrengsten in 2022 en 2023 kan worden gedekt. Het OMS-fonds vormt tevens de buffer om de onzekerheid over de termijn en het tempo van het wegvallen van de OMS-opbrengsten op te vangen.

Bij de zienswijzen op de kadernota 2022 is door een aantal gemeenten aangegeven dat zij zich pas willen uitspreken over het instellen van het OMS-fonds als het rekeningresultaat bekend is. Dit is nu het geval. Het rekeningresultaat is toereikend voor de benodigde storting om het wegvallen van de OMS-opbrengsten in 2022 en 2023 te dekken. Daarnaast is bij de zienswijzen op de kadernota 2022 door een aantal gemeenten gevraagd om het wegvallen van de OMS-opbrengsten structureel op te vangen binnen de begroting van de VRU door nieuwe bezuinigingen door te voeren. Eventuele bezuinigingen van deze omvang vragen om fundamentele keuzes in de taakuitvoering. Dit voorstel maakt het mogelijk om deze bestuurlijke keuzes te overwegen in het perspectief van de nieuwe beleidsperiode (2024-2027).

Declaratie COVID-19

Op 20 juli 2020 heeft de minister van VWS de voorzitter van het Veiligheidsberaad geïnformeerd over de declaratie van de meerkosten COVID-19 bij het Rijk. In totaal heeft de VRU in 2020 € 1,2 miljoen aan meerkosten gedeclareerd (zie hoofdstuk 14 van de jaarstukken). Zowel de meerkosten als de vergoeding door het Rijk zijn op de betreffende programma's verantwoord. We gaan er dus vanuit dat ten aanzien van de meerkosten per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

Bij de opgave van de meerkosten wordt verzocht inzicht te geven in de minder-inkomsten (verrekend met minder uitgaven). De VRU kent door COVID-19 geen minder-inkomsten. De gemeenten voldoen de gemeentelijke bijdragen conform de vastgestelde begroting en het Rijk stelt de financiële bijdrage conform de beschikking (Bdur) beschikbaar. Om deze reden is het saldo minder-inkomsten in de opgaven nihil en is een verrekening van minder-uitgaven niet aan de orde.

Er bestaat onduidelijkheid over of minderkosten in de declaratie moeten worden verrekend. Veiligheidsregio's gaan daar verschillend mee om. De VRU heeft uitsluitend direct aan de coronacrisis gerelateerde out-of-pocketkosten als

meerkosten aangemerkt. Indirecte (zowel positieve als negatieve) financiële effecten van de crisis op de reguliere exploitatie zijn buiten beschouwing gelaten voor de declaratie van de meerkosten.

De in de jaarrekening verwerkte vergoeding voor de meerkosten wordt pas definitief als de accountant de declaratie heeft goedgekeurd. De accountant heeft het ministerie van VWS ten aanzien van de minderkosten verzocht om nadere informatie om tot een oordeel te kunnen komen. Het risico op het niet volledig vergoeden van de meerkosten is vermeld in de risicoparagraaf.

Status accountantscontrole

De accountantscontrole heeft reeds plaatsgevonden. De interne review- en dossierwerkzaamheden bij de accountant zijn nog niet volledig afgerond. Deze werkzaamheden zullen zijn afgerond voor de vergadering van het algemeen bestuur op 29 maart, zodat dan de definitieve uitkomst van de accountantscontrole in die vergadering kan worden gemeld. De controleverklaring kan dan worden opgenomen in de versie van de jaarstukken die uiterlijk 15 april 2021 naar de gemeenten wordt gestuurd voor de zienswijzen.

2. Ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021

2.1 Zienswijzen kadernota 2022

Op 11 november 2020 is de kadernota 2022 naar de gemeenten verzonden met daarbij het verzoek om uiterlijk 5 februari 2021 hun zienswijzen kenbaar te maken. In het AB van 8 februari 2021 zijn de zienswijzen besproken en is besloten hoe de zienswijzen moeten worden betrokken bij het opstellen van de jaarstukken en de begroting (zie paragraaf 1.2 van de begroting). In bijlage C vindt u de definitieve Zienswijzen kadernota 2022.

Tijdens de bespreking van de zienswijzen op de kadernota 2022 is aandacht gevraagd voor de financiële positie van gemeenten. De financiële positie van de gemeenten is betrokken bij de invulling van de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2022. De VRU blijft actief zoeken naar mogelijkheden om – binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders – de gemeentelijke bijdrage voor 2021 en 2022 verder te beperken, zoals de inzet van het verwachte positieve rekeningresultaat van 2020.

2.2 Hoofdpijnen geactualiseerde begroting 2021

De geactualiseerde begroting 2021 is gebaseerd op de begroting 2021 die op 6 juli 2020 is vastgesteld. Tabel 2 geeft inzicht in het effect van de mutaties op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket. Naast de reguliere bijstelling van de loon- en prijsaanpassing (die overeenkomt met de loon- en prijsontwikkeling van het gemeentefonds) wordt een aantal voordelen doorberekend in de gemeentelijke bijdrage. Per saldo daalt de bijdrage voor het gemeentelijke basistakenpakket daardoor met € 57K ten opzichte van de begroting 2021.

Tabel 2: mutatie bijdrage gemeentelijk basistakenpakket 2021

Bedragen x € 1.000	
Mutaties bijdrage GBTP	2021
Bijdrage GBTP vastgestelde begroting 2021	84.437
Loon- en prijsaanpassing (bijstelling)	213
Lasten FLO-overgangsrecht	pm
Rijksbijdrage	-208
Mutaties financieel kader	5
Regionale uitwerking landelijk beoordelingsprotocol automatische meldingen	-50
Licentiekosten LCMS GZ	-12
Tijdelijk behoud redvoertuig Vianen	-
Mutaties ontwikkelingen (bestaand beleid)	-62
Bijdrage GBTP geactualiseerde begroting 2021	84.380

Naast de mutaties met een effect op de gemeentelijke bijdrage zijn technische saldo-neutrale mutaties in de baten en lasten doorgevoerd om de begroting voor 2021 te actualiseren.

Inzet middelen ontwikkel- en egalisereserve

Tabel 3 toont de in de geactualiseerde begroting 2021 opgenomen mutaties van de ontwikkel- en egalisereserve. Een deel van de onttrekkingen is gereserveerd voor doorlopende projectactiviteiten in het kader van harmonisering arbeidsvoorwaarden (€ 381K). De overige onttrekkingen (€ 288K) hebben betrekking op overige activiteiten uit 2020 die doorlopen in 2021. De inzet van de middelen uit de ontwikkel- en egalisereserve voor de doorlopende activiteiten is conform de bestuurlijk vastgestelde spelregels. Een nadere toelichting op de inzet van de middelen is opgenomen op pagina 52 van de begroting. Niet alle middelen uit de ontwikkel- en egalisereserve worden bestemd, zodat ook middelen beschikbaar blijven voor een eventueel noodzakelijke inhaalslag op het gebied van vakbekwaamheid (opleiden en oefenen), zodra de omstandigheden dit weer mogelijk maken.

Tabel 3: mutaties ontwikkel- en egalisereserve 2021:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Ontwikkel- en egalisereserve	Bedrag
Saldo per 1 januari 2021	839
Bij: storting uit rekeningresultaat 2020	407
Subtotaal beschikbare middelen	1.246
<u>Voorstel inzet middelen 2021</u>	
Programma harmonisering arbeidsvoorwaarden	381
Doorlopende activiteiten 2020 in 2021	288
Subtotaal inzet middelen 2021	669
Resteert - (deels) beschikbaar te houden voor inhaalslag vakbekwaamheid	577

Actuele ontwikkelingen lasten FLO-overgangsrecht

Na vaststelling van de kadernota 2022 heeft zich een aantal ontwikkelingen op het gebied van het FLO-overgangsrecht voorgedaan. Binnenkort volgt er nog een LOGA-brief waarin een aantal nieuwe landelijke afspraken over het FLO-overgangsrecht nader zijn uitgewerkt. Deze uitwerking wordt meegenomen in de herberekening van de lasten van het FLO-overgangsrecht. De geactualiseerde meerjarenraming zal worden verwerkt in de eerste bestuurlijke rapportage van 2021. Op basis van de eerste bestuurlijke rapportage voor 2021 en de geactualiseerde meerjarenraming van de lasten voor het FLO-overgangsrecht zal worden bezien of een tussentijdse begrotingswijziging voor 2021 en 2022 noodzakelijk is, of dat de geactualiseerde meerjarenraming van de lasten voor het FLO-overgangsrecht later kan worden verwerkt als onderdeel van de reguliere herijking van het financiële kader in de kadernota voor 2023 (najaar 2021) en de actualisatie van de begroting 2022 (voorjaar 2022). Conform eerdere toezeggingen wordt hierbij bezien welke mogelijkheden er binnen de begroting zijn om het effect op de gemeentelijke bijdrage zo veel mogelijk te beperken.

Kosten tijdelijk behoud van het redvoertuig in Vianen

Op 6 juli 2020 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het tijdelijk behouden van het redvoertuig in Vianen tijdens de beleidsplanperiode 2020-2023. De daarmee gemoeide kosten van € 90K per jaar zouden bij de actualisatie van de begroting 2021 worden verwerkt. Om de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te beperken, is voor de voorzienbare kosten gezocht naar incidentele dekking binnen de begroting voor de jaren 2021 en 2022. Hierdoor wordt een incidentele stijging van de bijdrage van in totaal € 180K voorkomen. Bij het opstellen van de begroting voor 2023 wordt op basis van de actuele ontwikkelingen bezien of ook voor 2023 incidentele dekking binnen de begroting kan worden gevonden.

Cao onderhandelingen

Bij het opstellen van deze begroting is er nog geen nieuwe cao afgesloten voor de periode vanaf 1 januari 2021. Het is nog onduidelijk wat het financiële effect hiervan voor 2021 zal worden. De geactualiseerde begroting van 2021 bevat een stelpost van € 0,9 miljoen voor de loonontwikkeling in 2021 als gevolg van de nieuwe cao.

Hoofdpijnen van de ontwerpbegroting 2022

De ontwerpbegroting 2022 is gebaseerd op de geactualiseerde begroting 2021 en de in de kadernota 2022 opgenomen mutaties (zie tabel 4). De mutaties zijn niet gewijzigd ten opzichte van de kadernota 2022, met uitzondering van de mutatie ten aanzien van de ademluchtbescherming (AB)-werkplaatsen. Voor dit onderwerp stijgt de bijdrage met € 32K minder dan in de kadernota 2022 was voorzien.

Tabel 4: mutatie bijdrage gemeentelijk basistakenpakket 2022

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Mutaties bijdrage GBTP	2022
Bijdrage GBTP geactualiseerde begroting 2021	84.380
Bijstelling gemeentefonds	-
Loonaanpassing	859
Prijsaanpassing	413
Lasten FLO-overgangsrecht	pm
Rijksbijdrage	2
Mutaties financieel kader	1.274
Hervorming OMS-stelsel	1.052
Heroriëntatie AB-werkplaatsen	123
Overdracht beheer meldkamer	-193
Tijdelijk behoud redvoertuig Vianen	-
Mutaties ontwikkelingen (bestaand beleid)	982
Onttrekking hervorming OMS-stelsel	-1.052
Totaal incidentele dekking	-1.052
Bijdrage GBTP ontwerpbegroting 2022	85.584

Financiële consequenties

In paragraaf 2.3 van de ontwerpbegroting 2022 is een overzicht opgenomen van de financiële effecten van de verschillende ontwikkelingen op de bijdrage per gemeente voor het gemeentelijk basistakenpakket. De mutatie van de bijdrage bestaat in hoofdzaak uit de reguliere bijstelling van het financiële kader (voornamelijk loon- en prijsaanpassing).

Door de inzet van het positieve rekeningresultaat 2020 (OMS-fonds) wordt een stijging van in totaal € 2,1 miljoen in de jaren 2022 en 2023 voorkomen. Daarnaast bevat de begroting 2022 ook een aantal positieve bijstellingen die in mindering worden gebracht op de gemeentelijke bijdrage en is incidentele dekking gevonden voor het tijdelijk behouden van het redvoertuig in Vianen.

Eerdere en verdere behandeling

Eerdere behandeling

- Op 3 maart jl. zijn zowel de voorlopige jaarstukken als de ontwerpbegroting besproken in de bestuurlijke adviescommissie Bedrijfsvoering en Financiën. De opvolging van deze adviezen is verwerkt in de jaarstukken en opgenomen in paragraaf 1.2 van de begroting. Met inachtneming van gemaakte opmerkingen heeft de adviescommissie positief geadviseerd op de voorliggende stukken.
- Op 8 maart jl. heeft het dagelijks bestuur ingestemd met zowel de voorlopige jaarstukken 2020 als de ontwerpbegroting 2022/ geactualiseerde begroting 2021.

Verdere behandeling

- Na de vaststelling door het algemeen bestuur op 29 maart worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten uitgenodigd om uiterlijk 11 juni hun zienswijze te geven op de voorlopige jaarrekening 2020 en ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021.
- Na verwerking van de eventuele aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen zullen de definitieve stukken worden voorgelegd voor vaststelling door het algemeen bestuur op 5 juli 2021.
- Na vaststelling van de begroting zal deze worden aangeboden aan gedeputeerde staten van de Provincie Utrecht.